

Intervju: Irina Pejoska, harfistkinja

N: Male tajne na 48 žica (Magija na 48 žica)

Sa petnaest godina nastupala je pred indonežanskim političarima, domaćim ambasadorom i brojnom publikom u šumskom ambijentu Dalekog istoka, a njihov poslanik je zajedno sa njom zapevao i čuvenu "O Sole Mio". Njen život nije san, jer je harfa deo porodičnog umetničkog nasleđa, koji je obogatio njenu svakodnevicu. Tinejdžerski bunt nije joj dozvoljavao da prvobitno poslušati sugestije svoje majke. Tražila se, želeći najpre da svira violinu, pa čak i da se oprobata u režiji. Srećom put joj je ubrzo pokazao gde je najbolja. Irina Pejoska dokazala je suprotno, da svaki njen magičan ton hrani i leči dušu. Kroz istoriju nepravedno zanemarena, a kroz modernu kulturu popularizovana, kroz bajkovite animirane filmove, harfa je pod njenim prstima udahнула nov život.

Sa harfom ste se susreli još od malih nogu, s obzirom na to da Vam je majka harfistkinja. Kako su izgledali Vaši prvi dani upoznavanja sa ovim instrumentom?

Za razvoj jednog muzičara veoma je bitno kako odrasta i na koji način prima uticaje najbliže okoline. Da li odlazi na koncerte, posećuje li pozorišta, čita li dobre knjige i sluša li kvalitetnu muziku? Okruženje u kojem neko raste determiniše ga u daljem razvoju. Još kao mala zajedno sa bratom sam pevala u dečijem horu Narodnog pozorišta. Harfu sam počela da sviram sa deset godina. Bilo mi je dosta lakše, jer sam pre toga svirala sa majkom. Išla sam na sve njene koncerte i prisustvovala svakodnevnom vežbanju. Harfa je sastavni deo mog života, praktično od kada sam se rodila. Moje prve uspavanke bile su odsvirane upravo na njoj.

Ipak, Vaš prvi instrument bila je violina...

Nikada nisam zamišljala da ću svirati harfu. Smatrala sam da je to mamin rejon u koji nisam želela da se mešam, osim da uživam u njenim interpretacijama. Htela sam da sviram violinu i još kao mala najviše mi se dopadalo da vidim gudače i generalno pokrete i zvuk ovog instrumenta. Bila sam fascinirana i želela da naučim da je sviram. Dve godine sam ubeđivala roditelje da me upišu na violinu, ali oni su znali koliko je to težak i naporan proces savladavanja intonacije, koja na svim gudačkim instrumentima, pa tako i na njoj, mora biti savršena. Ipak, bila sam uporna u svojoj nameri, te su me na kraju upisali. Međutim, ispostavilo se da su bili u pravu. Početni entuzijizam me je brzo prošao, pa je majka predložila da pokušam sa harfom i prvi put sam osetila da je to instrument za mene.

Kako izgleda odrastati uz majku harfistkinju? Na koji način ste usklađivali privatni i profesionalni odnos? Da li je bilo teško i izazovno?

Bilo je zanimljivo. To je jedna avantura prepuna izazova, životnih lekcija i dragocenog iskustva. Bilo je i teških momenata. Tokom vežbanja uvek je bila prisutna, ukazujući mi na greške. Ipak, na kraju obe shvatimo koliko je to jedan proces, koji rezultira nečim predivnim. Nakon svakog takmičenja imamo običaj da odemo na piće, gde zajedno razmenjujemo utiske. Često mi pruža dobronamerne kritike, sugestije koje su me i dovele do toga gde sam danas. Pored toga, najlepši je osećaj kada nakon nekog uspešnog takmičenja podelim sreću sa porodicom, koja me je u tome najviše podržavala. Tada zajedno i osećamo zadovoljstvo rada i uspeha. Majka mi je najveći mentor u životu i smatram da sam sa te strane i vrlo srećna zbog datih okolnosti.

Da li se kod Vas javljao početni otpor prema majčinom autoritetu? Kako ste uspevali da u tim osetljivim, ranim tinejdžerskim godinama uskladite odnos i suzbijete prirodni bunt?

Na samom početku, upravo zbog toga da ne bismo ugrožavale uzajamni odnos majke i ćerke, sviranje na harfi sam započela kod druge profesorke, ali sam kasnije zbog drugih okolnosti ipak prešla kod majke u klasu. Prva godina bila je svakako najteža. Dugo vremena mi je trebalo da se naviknem na činjenicu da mi je majka zapravo profesorka, a da ja treba da budem poslušan učenik koji se ne buni i ne odbija njene sugestije i zadatke. Naravno da je bilo raznih situacija, pa čak i suza, ali onog momenta kada je prošao taj tinajderski bunt i inat, situacija se mnogo popravila. Vremenom sam naučila da budem strpljivija i tolerantnija, ali i da ne reagujem burno na dobronamerne kritike.

Po čemu je harfa specifična? Šta je izdvaja od svih drugih muzičkih instrumenata?

Harfa je, pre svega, veliki instrument. Sastoji se od 48 žica i sedam pedala. Svaka pedala namenjena je jednom tonu u lestvici. Pedale služe da se pomera ton za pola stepena i sinhronizacija ruku i nogu može biti veoma teška u pojedinim kompozicijama. U sviranju se upotrebljava osam prstiju, po četiri na svakoj ruci, gde je mali prst zapravo neupotrebljiv. Iako je to jedan od najstarijih instrumenata u ljudskoj civilizaciji, ona sazreva tek kasnije na prelazu u 19. vek. Malo ima kompozicija za harfu, a puno transkripcija. Dve tehnike koje su specifične za harfu i za koji smatraju da utiče lekovito na dušu jeste arpeđo i tristosos.

Koliko je vremena potrebno da bi se savladalo sviranje na harfi? Kada se javlja spremnost za nastupe i takmičenja?

Potrebno je dosta vremena, strpljenja, vežbanja i discipline. Veoma su značajni kursevi, putovanja radi edukacije, saznanja i od drugih profesora. Nije reč ovde samo o harfi, već o muzici generalno. Potrebno je jedno šire obrazovanje ineka vrsta ličnežrtve, koja se kasnije isplati.

Poput baleta i sviranje na harfi, kao stroga i zahtevna disciplina, ostavlja tragove na čoveku..

Uprkos magičnom zvuku, koji smiruje i relaksira ljudski um, sviranje harfe ume da bude vrlo bolno. Na prstima neretko imamo plikove, koje ih stvara kontinuirano okidanje žica. Iz tog

razloga, može biti vrlo naporno, ali kada se redovno vežba tada ih i nema toliko, pa se na to brzo zaboravi. Ne mogu da tvrdim da sam postigla svoj maksimum. Usavršavam se i dalje. Uvek ima nešto novo da se nauči. Slušajući klasičnu muziku svakodnevno napredujem, ne samo u tehničkom, već i na duhovnom i emotivnom nivou. Harfa me je oblikovala u osobu kakva jesam. Spoznala sam vlastite emocije, ljubav prema životu.

Uprkos tome što ste rano znali šta želite, Vaša svestranost Vam nije dozvoljavala da se okrenete isključivo muzičkoj školi, već ste uporedo završavali dve. Išli ste težim putem. Šta Vam je donela muzička škola, a kakvo iskustvo Vam je pružila gimnazija?

Muzička škola je mesto gde je svako na svoj način autentičani individua za sebe. Potpuno je drugačiji osećaj nego u gimnaziji. U muzičkoj školi se svi družimo, nema osuđivanja i međusobnih vršnjačkih podela. Svi volimo istu stvar, a to je muzika, koja nas spaja, pa se svi međusobno razumemo. Sa druge strane, u gimnaziji ima osuđivanja i bespotrebnih predrasuda. Koliko mi je muzika pružala autentičnost, toliko je gimnazija od mene zahtevala da budem prilagodljiva, što gledano sa vedrije strane, nije loše za razvoj deteta.

Koliko ste u svemu tome uspevali da se dobro organizujete za učenje i rad u potpuno različitim oblastima, a da opet pronađete malo vremena za sebe?

Iako je bilo teško uspevala sam, doduše samo godinu dana. Gimnazija koju sam pohađala je bila privatna, sa kombinovanim smerom, na srpskom i engleskom jeziku. Dan mi je bio tako podeljen da sam od 8-16h bila u gimnaziji, da bi nakon toga išla u muzičku školu do 20h. Kući sam dolazila kasno uveče. Kada je trebalo da vežbam bila sam preumorna, pa je zato i kratko trajalo. Nisam mogla da se dovoljno posvetim harfi, kako bih mogla da napredujem. Zato smatram da ipak treba napraviti prioritet i da nije pametno ić uporedo u obe škole, ukoliko je na kraju odabir Muzička akademija. Ukoliko vam je izbor muzička profesija, onda svoj maksimum i vreme treba da poklonite instrumentu na kojem vežbate. Ovde nije reč samo o vremenu, već i o načinu razmišljanja. Učiti matematiku ili hemiju pomaže razvijanju moždanih vijuga ili otičkog razmišljanja, ali ne i razvijanju muzičkog pogleda na svet. Podrška porodice i prijatelja je najbitnija, kao i vaša dobra organizacija, ali ipak ne savetujem da se dve škole završavaju uporedo, već da se ipak posvetite onome čemu najviše volite i za šta ste rođeni.

Da li je teži put zapravo dobar, kako bi saznali šta je najbolje za nas?

Da nisam išla u gimnaziju ne bih ni saznala da je harfa za mene. Veoma je bitno da u nekom trenutku života isprobamo različite profesije, kako bi saznali da li je nešto zaista za nas. U jednom periodu sam tako želela da budem reditelj, pa sam pisao scenarija, pokušavala da dođem do ideja na koji način da snimim neki film. Ubrzo sam, međutim, otkrila da to nije za mene u profesionalno smislu. Ideja je bilo raznih, od toga da budem doktor, pa sve do posla advokata. Uvek sam bila odličan đak. U osnovnoj školi sam bila vukovac i zaista sam volela sve predmete, ali sam se na kraju strastveno vraćala vežbanju harfe. Tada sam shvatila da je to moj pravi put.

Pomenuli ste i veliku ljubav prema filmu, glumi i režiji. Šta je to što vas je zaintrigiralo i inspirisalo u okviru sedme umetnosti?

To je na prvom mestu kreativnost, sloboda, koju snimanje filma pruža. Bezgranična mašta koju režiser poseduje, pre nego što se upusti u neki filmski projekat najviše inspiriše. Oduvek me je privlačila ta mogućnost da nešto smislim i kreiram svet potpuno drugačiji od realnog. To je ta posebnost kod umetnosti generalno i ne odnosi se samo na film, već i na dizajn, slikarstvo, muziku i fotografiju. Individualna kreativnost i subjektivni doživljaj sveta je nešto što je samo vaše i autentično.

Harfa je vrlo elegantan instrument, pa tako njen vizuelni efekat na bini podrazumeva i Vaš adekvatan stil, komforan, elegantan i da se uklapa u zahtevnost samog sviranja instrumenta. Vaš lični stil godinama je autentičan i verno prati profesiju kojom se bavite.

Jako mi je bitno da na scenskom nastupu uvek budem lepo obučena, da mi je frizura uredna, jer time predstavljam ne samoharfu, već i svoje, ali i imeosobekoj koja je dizajnirala to što nosim. U mom slučaju tokom svih ovih godina sviranja na harfi verna sam samo jednoj **modnoj dizajnerki Dragani Ognjenović**. Gde god da sam nastupala i na kojim god takmičenjima da sam bila uglavnom sam nosila njene haljine, jer je uvek imala pravi osećaj da me vizuelno predstavi u najboljem svetlu. U skladu sa godinama i u datom svečanom trenutku, da uvek bude elegantno, svedeno, a opet da se osećam udobno i komforno kako bih mogla lepo da viram. Harfa je specifičan instrument, je rdok sedim noga mora da mi budu blago razmaknute, pa samim tim haljina mora da bude preko kolena, a opet ne i predugačka jer bi smetala zbog pedala. Rame ne sme da nam bude otkriveno, jer harf amože da se prilepi, a opet dugački rukavi bi tokom sviranja smetali. Postoji dosta vrlo bitnih stvari idetalja, koji čine da haljina bude specifična u tom trenutku. Zato sam se uvek najlepše osećala u Draganinim dizajnerskim haljinama, minimalističkim i sa posebnim detaljima. Ona mi je uvek pomagala da na nastupima izgledam baš kako treba, u punom sjaju.

Kako je uopšte došlo do poznanstva i saradnje sa našom eminentnom modnom dizajnerkom?

Dragana Ognjenović je, pre svega, naša dugogodišnja porodična prijateljica. Od malena sam pratila njeno modno stvaralaštvo i išla na revije. Oduvek mi se dopadao njen poseban modni pečat, doslednost i sofisticirani stil. Volim njene haljine i bluze, koje nosim kako na koncertu, tako i privatno.

Kako je izgledala Vaša haljina za prvi nastup?

Nikada neću zaboraviti moju prvu koncertnu haljinu. Svirala sam jednu špansku kompoziciju i Dragana mi je dizajnirala posebnu dugu, crnu haljinu koju su svi приметili. Imala je na sebi vrlo elegantan dekolte i pojas i potpuno se uklapao sa tim stilom. To je bio samo početak naše dugogodišnje uspešne saradnje. Mnogo mi znači u životu ne samo kao dizajnerka, već i kao jedna predivna osoba, naša prijateljica. Naučila me je i privatno kako da se elegantno obučem, pa često njene modne kreacije nosim i uveče kada izlazim sa prijateljima, kada idem na koncerte i predstave. Ono što je kod nje specifično je da uvek kroz svoje odevne modele pruža visoku dozu elegancije, udobnosti i praktičnosti.

U kakvom sećanju Vam je ostao koncert prvenac..

Prvi solistički koncert bio je u januaru 2018. godine. On svakako zauzima posebno mesto u mom srcu, najviše zbog toga što su na njemu prisustvovali svi moji najbliži, porodica, prijatelji i rodbina. Iako nisam bila u potpunosti zadovoljna kako sam svirala, vladala je predivna atmosfera i energija, koja se osećala u vazduhu. Svi su mi pružili bezrezervnu podršku i za mene je to bilo značajno iskustvo koje ću zauvek pamtiti.

Imate li tremu pred nastup i na koji način je savladavate?

To je svakako pozitivna trema, koja vam pruža neophodan adrenalin na samom koncertu zbog koga se i trudite da pružite vrhunsko zadovoljstvo publici koja vas sluša. Ukoliko ona ne postoji u tim određenim, zdravim dozama onda se ne bismo nitrudili dovoljno da sve ispadne kako treba. Tokom aktuelne samoizolacije i vanrednog stanja sam zapravo shvatila koliko mi sve to nedostaje da je nastup bitan, sastavni deo mog posla i života. Nakon prvog koncerta sam na svim narednim nastupima osećala dosta manju dozu treme, ali ona je uvek tu, prisutna u pozitivnom smislu, kao uzbuđenje koje nas podstiče na to da još bolje sviramo. Razgovarajući sa mnogim kolegama došla sam do zaključka da prevelika trema može u potpunosti blokirati umetnika na nastupu, pa da se često zapitamo zašto to sebi radimo. Bitno je da ona ne postane destimulirajuća na vlastiti rad i kreativnost. Na kraju, sve se to zaboravlja kada izađemo na binu. Prvi akord je presudan i nakon toga sve ide kako treba, čim počnemo da sviramo. Najviše volim osećaj žice pod prstima i kada ne sviram par dana odmah se osećam kao da mi nešto nedostaje.

Harfa Vas je odvela i na jedno daleko muzičko putovanje. Imali ste priliku da nastupate na Dalekom istoku sa svega petnaest godina...

Imala sam priliku da nastupam u Indoneziji. Išla sam sa bratom, koji je moja najveća podrška. Zanimljivo je što je u početku taj put bio planiran turistički. U međuvremenu smo došli na ideju da tamo održim svoj prvi internacionalni solistički koncert. Bila sam u neverici kada smo sve osmislili, jer nisam mogla ni da zamislim da bih tamo uopštemogla da sviram, na nepoznatoj teritoriji, bez prisustva majke i profesorke. Koncert sam održala u njihovoj reprezentativnoj sali, ne očekujući mnogo publike. Bila sam ubeđena da tamo ljudi ne znaju ni gde je Srbija, niti da ih interesuje petnaestogodišnja devojčica koja svira harfu. Bilo je zapravo suprotno od očekivanog. Najpre mi je brat pred sam nastup poslao sliku ljudi ispred sale, a zatim mi je rekao da je ceo koncert rasprodat. Pomislila sam da se šali. Kada sam izašla na scenu iznenadila sam se jer je sala bila prepuna i svi su me dočekali sa gromoglasnim aplauzom. Svirala sam kao nikada do tada, osećajući svu tu energiju ljudi koji su došli da me čuju. Upravo je ta razmena energije između muzičara i publike ta posebnost koju nosi svaki koncert.

Kakva je bila reakcija publike?

Nastup je bio zaista magičan, publika je to i osetila. Tražili su čak dva puta i bis od mene, za koji se nisam ni pripremala, jer ga nisam ni očekivala. Dugo su mi aplaudirali, poklonili mi dosta cveća i tražili da se slikaju sa mnom. Bila sam potpuno iznenađena i presrećna. Nakon toga sam shvatila da se najlepše stvari dešavaju onda kada ih najmanje očekujete, kao i da se

trudi rad uvek isplate. U njihovom slučaju sam zaključila da pored toga što im se dopala moja muzika, svakako sam im kao pojava, koja je retka na njihovim prostorima, bila atraktivna i egzotična. Pored toga, bili su oduševljeni instrumentom i koncertom. Kasnije su mi slali mnoge pozitivne komentare i pitali kada ću ponovo nastupati u Indoneziji.

Koncert u Indoneziji otvorio Vam je vrata za nove uspešne nastupe na Dalekom istoku..

Ubrzo nakon nastupa u Džakarti usledio je još jedan koncert na Dalekom istoku, koji je bio održan na vrlo interesantnoj lokaciji. Ideja je bila da se koncert održi na planini u okviru jednog luksuznog rezorta. Bilo je zanimljivo, uprkos lošem vremenu. Naime, tamo često pada kiša, a koncert je trebalo da se održi usred šume. Delovalo je kao da smo u nekoj egzotičnoj džungli, čak smo i tu noć prespavali u prelepim etno kućicama. Na sam dan koncerta spustila se ogromna magla i bilo je veoma vlažno. Trebalo je da sviram napolju, ali je zbog datih okolnosti harfa bila jako raštimovana. Ipak, gosti to nisu primetili i koncert je prošao odlično. Bila sam iznenađena što je dosta ljudi došlo da me čuje uprkos lošem vremenu. Na koncertu su mi se čak pridružili i indonežani na tradicionalnim instrumentima. U publici su bili brojni političari i naš ambasador, a njihov poslanik mi se čak pridružio izvođeci čuvenu "O Sole Mio".

Kada su u pitanju nepredviđene okolnosti, sa kojima se svi umetnici suočavaju tokom karijere, na koji način ih Vi prevazilazite?. Kako ste naučili da uvek budete na visini zadatka?

To jeste neprijatna situacija, koja u trenutku mora da se reši, a da to publika ne primeti. Desilo mi se tako da mi usred koncerta pukne žica. Naime, taj peh se desio na samom zatvaranju Festivala harfe na Kolarcu, kada mi je uoči nastupa pred ogromnim orkestrom pukla metalna žica. Nisam znala šta se dešava, zapitala sam se u momentu da li ću uspeti da odsviram ceo koncert do kraja. Nije mi bilo svejedno, ali sam nekako uspela da završim nastup. Takvo iskustvo, koliko god bilo neprijatno, naučilo me je bitnoj lekciji. Uvek treba nastaviti, snaći se u momentu i krenuti dalje. Zato su javni nastupi bitni sa te praktične strane, jer nas uče greškama koje će se svakako u budućnosti dešavati. Na taj način stičemo samopouzdanje, koje je u ovom poslu veoma bitno. Greške su sastavni deo svakog profesionalnog razvoja.

Koliko su Vam u ovakvim situacijama pomagali saveti Vaše majke, svojim bogatim i dugogodišnjim iskustvom?

Mogu samo da se zahvalim majci, koja je jednom nedeljno održavala interne časove u našoj školi, gde su svirale harfistkinje, pojedini gitaristi i harmonikaši. To je nešto što mi je zapravo pomoglo da prevaziđem strah i tremu da napredujem u profesionalnom smeru. Pored pomenutih javnih nastupa to je ono što pomaže muzičaru na putu vlastitog sazrevanja.

Koliko je za muzičara iz Vašeg domena bitno internacionalno obrazovanje?

Harfizam je poslednjih godina mnogo uznapredovao, kako u svetu, tako i u Srbiji. Naša zemlja je iznedrila mnogo talentovanih harfista koje svoje umeće mogu da prezentuju i na svetskoj muzičkoj sceni, a i na domaćoj. Udruženje harfista već 19 godina organizuje Medjunarodni festival harfena kojem su do sada gostovali i nastupali eminentni harfisti. Tom prilikom smo mogli da čujemo, a kroz master kurseve koji su se održavali i naučimo mnogo toga od svetski

priznatih harfista. Svakako da za jednog mladog muzičara dosta znači i da ode negde van granica naše zemlje i upije znanje i iskustvo drugih profesora. Volim da idem u inostranstvo kakobih se dodatno edukovala i razmenjivala iskustva sa rugim muzičarima. Bila sam u Hrvatskoj i Sloveniji, a nedavno sam se vratila iz Švajcarske, gde sam pohađala njihov najjemenentniji kurs iz ove muzičke oblasti. Reč je o HarpMasters kursu, koji je trajao deset dana i koji je najjednom mestu okupio najbitnije harfiste iz celog sveta. Edukacija i poznanstva koje sam tamo stekla su mi od velikog značaja.

Šta je to konkretno što učite na prestižnim inostranim kursovima?

Takvi kursevi mi svaki put donesu nešto posebno i inovativno u samom načinu vežbanja. Najbitnije mi je da znam kako da vežbam kompoziciju, zatoš to ukoliko to ne poznajem onda nikada neću ni doći do onoga što želim. To je svakako za mene nešto izazovno i na taj način se najviše i napreduje. Naučila sam kako da sagledam određenu kompoziciju na različitim nivoima. Celokupan pogled na muziku je veoma bitan. Pored ličnog obrazovanja, takvi kursevi su bitni jer nas povezuju sa drugim muzičarima. Volim da čujem način na koji oni sviraju. Provodimo vreme zajedno, upoznajemo se i razmenjujemo iskustva. Tih deset dana smokao jedna mala porodica. Značajno je iskustvo biti deo nekog poznatog harfističkog društva.

Muškaraca harfista ima vrlo malo. To je instrument koji se vezuje pretežno za žene. Ipak, oni mogu harfi pružiti poseban zvuk. Na koji način?

Muški harfisti imaju veće i snažnije ruke. Samim tim oni i kroz sviranje proizvode lepši ton i mogu da hvataju veće akorde. Slušajući muške harfiste shvatila sam da nikada neću moći da dostignem taj nivo. Generalno sam počela da analiziram kompozitore, koji su pisali specijalno za harfui koji su i sami bili harfisti. Muški harfisti su pisali kompozicije prvenstveno za sebe očekujući da će, poput njih, svako moći da ih odsvira. Ispostavilo se da nijetako. Moji prsti su veoma mali, pa mi je samim tim teže da odsviram neke šire akorde. Uživam da slušam interpretaciju muških harfista.

Koji Vam je omiljeni muški harfista i zbogčega?

Gzavije de Mestr ima izvrsnu tehniku i specifičan pogled na muziku. Njegovo izvođenje na harfi je pravo muzičko reme kdelo. Uživam dok gaslušam i veoma me inspiriše. Do sada je gostovao nekoliko puta u Beogradu. Bila sam na jednom njegovom koncertu i ostavio je snažan utisak na mene. Iznenadila sam se sa kakvom lakoćom svira. Njegova opuštenost, smirenost i spontanost na nastupu samo su dokaz koliko je dobar u tome što radi.

Imate li prijatelje harfiste, razmenjujete li savete u vezi muzike?

Naravno, imam prijatelje harfiste. Mnogo ih cenim i volim da pričam sa njima. Želim uvek da čujem na koji način oni gledaju na muziku koju sviraju. Razgovori između harfista i razmena saznanja do kojih vremenom dolazimo veoma su važni.

U Srbij i ima oko trideset profesionalnih harfistkinja. Kakva su Vaša iskustva kroz druženje sa njima. Šta ste od nji hmogli do sada da naučite?

Imam dosta prijateljica i svaka od njih ima drugačiji put. Pretežno smo svi odrasli u muzičkim porodicama. Neke su, sa drugestrane, rano prepoznale da je harfa pravi instrument za njih. Svaka harfistkinja ima svoju priču, pa samim tim drugačije napredujemo i razlikujemo se po načinu sviranja. Mnogo volim sve moje koleginice, uživam da pričam sa njima o muzici i generalno o životu.

Pored muzike i zainteresovanosti za sedum umetnost, na koji još način volite da privatno izrazite vlastitu kreativnost? Volite li sa majkom da kuvate?

Tokom proteklih dan akarantina, zbog aktuelnih pandemijskih okolnosti, primetila sam da uživam u kuvanju poslastica. Pomagala sam majci u pravljenju raznih kolačića i bašs amuživala u tome. Atmosfera u kući nam je generalno takva da je većim delom dana obojena lepim muzičkim notama. Ispunjava me da slušamklasičnumuziku. A pored nje, moja velika strast je istorija. To mi je bio omiljeni predmet tokom osnovne i srednješkole. Trenutno volim da izučavam istoriju muzike i harfizma. Zanima me poreklo harfe, kako se n anju posmatralo u prošlosti, a kako sada. Šta je to što se menjalo? Tako sam saznala da su početkom prošlog veka, mnogo više za taj instrument pisali harfisti, oni su bili kompozitori. Danas je situacija drugačija i takvi slučajevi su dosta ređi. Žao mi je zbog toga, jer smatram da oni najbolje mogu da napišu dobru kompoziciju za moj instrument. Proučavajući istoriju harfe najzanimljiviji mi je bio njen razvoj u Francuskoj. Mislim da je nekada mnogo manje ljudi znalo za harfu. Zainteresovanost za nju se vremenom gradila.

Šta je to što je harfu u savremenom društvu i modernoj kulturi popularisalo?

Ranije je bilo mnogo manje harfistkinja, dok je danas situacija drugačija. Instrument se sam po sebi godinama razvijao, pa tako danas imamo vrlo lepe, savremene harfe. Proučavajući njen istorijski razvoj shvatila sam da imam sreće što živim u ovom vremenskom razdoblju. Ona je kroz popularnu kulturu dobila na važnosti kao i preko Diznijevih animiranih filmova i bajkovitih priča. Na taj način se deca već od malih nogu upoznaju sa harfom, koja se predstavlja kao anđeoski instrument. Svi je vide u tom svetlu, zahvaljući crtanim filmovima. Lično, najviše volim da vidim harfu u orkestrui to je jedan od načina njenog promovisanja.

U kojoj zemlji je harfa najzastupljenija i planirate li dalje usavršavanje van granica naše zemlje?

Harfa je najpopularnija u Irskoj, jer je ona tamo tradicionalni instrument. Samim tim, takvu posebnu irsku harfu mnogo njih i predaje. Pored toga, tu je i pomenuta Francuska, gde je harfizam razvijen na zavidnom nivou sa visokim standardom. Želja mi je da tamo jednog dana i odem. Moji planovi za dalje su da završim master studije u Milanu kodprofesorke Irine Zink, ruskinje sa kojom sam imala i priliku do sada da radim. Mnogo volim našu zemlju pa bih se svakako vratila i nastavila ovde da živim, radim i prenosim dalje moje iskustvo i znanje.

Andrijana Mandić